

CONCURSUL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „A. HAIMOVICI”
– ETAPA LOCALĂ, 11.02.2023 –CLASA a XI-a
SECȚIUNEA H1

SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi. Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Enunț subiect 1:

Fie matricele $A, B \in M_2(\mathbb{R})$ cu proprietatea că $AB = A$ și $BA = B$.

4p a) Arătați că $\det(A) = \det(B) \in \{0, 1\}$.

3p b) Arătați că $A^n = A$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $AB = A \Rightarrow \det(AB) = \det(A) \Rightarrow \det(A) \cdot \det(B) = \det(A)$ $BA = B \Rightarrow \det(BA) = \det(B) \Rightarrow \det(B) \cdot \det(A) = \det(B)$, deci $\det(A) = \det(B)$	2p
$(\det(A))^2 = \det(A) \Rightarrow \det(A)(\det(A) - 1) = 0 \Rightarrow \det(A) = 0$ sau $\det(A) = 1$	2p
b) Egalitatea se demonstrează prin inducție: Pentru $n = 2$ avem $A^2 = A \cdot A = (AB)A = A(BA) = AB = A$	2p
Presupunem că $A^n = A$ pentru un $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ oarecare fixat și arătăm că $A^{n+1} = A$ $A^{n+1} = A^n \cdot A = A \cdot A = A^2 = A$	1p

Enunț subiect 2:

Se consideră determinanții $\Delta_1 = \begin{vmatrix} b-a & c-a & a-2c \\ b-a & c-a & b-2c \\ a-c & b-c & -a \end{vmatrix}$, $\Delta_2 = \begin{vmatrix} a-c & b-c & 2a \\ b-a & c-a & a+2b \\ a-c & b-c & 2a+c \end{vmatrix}$, iar

$\Delta = (a+b)\Delta_1 + c\Delta_2$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$.

3p a) Arătați că Δ este număr întreg divizibil cu $a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca$, pentru orice $a, b, c \in \mathbb{Z}$.

4p b) Dacă a, b, c , sunt lungimile laturilor unui triunghi, atunci arătați că $\Delta = 0$ dacă și numai dacă triunghiul este echilateral sau dreptunghic.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $\Delta_1 \stackrel{L_1-L_2}{=} \begin{vmatrix} 0 & 0 & a-b \\ b-a & c-a & b-2c \\ a-c & b-c & -a \end{vmatrix} = (a-b) \begin{vmatrix} b-a & c-a \\ a-c & b-c \end{vmatrix}$	1p

$\Delta_2 \stackrel{L_1-L_3}{=} \begin{vmatrix} 0 & 0 & -c \\ b-a & c-a & a+2b \\ a-c & b-c & 2a+c \end{vmatrix} = -c \begin{vmatrix} b-a & c-a \\ a-c & b-c \end{vmatrix}$	1p
$\Delta = (a^2 - b^2 - c^2) \begin{vmatrix} b-a & c-a \\ a-c & b-c \end{vmatrix} = (a^2 - b^2 - c^2)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca)$ Cum $a, b, c \in \mathbb{Z}$, $\Delta \in \mathbb{Z}$ și $a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca$ divide Δ .	1p
b) $\Delta = 0 \Leftrightarrow (a^2 - b^2 - c^2)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca) \Leftrightarrow a^2 - b^2 - c^2 = 0$ sau sau $a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca = 0 \Leftrightarrow a^2 = b^2 + c^2$ sau $(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2 = 0 \Leftrightarrow$	2p
$\Leftrightarrow a^2 = b^2 + c^2$ sau $a = b = c \Leftrightarrow$ triunghiul este dreptunghic sau echilateral	2p

Enunț subiect 3:

Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \sqrt{x^2+1} + 2\sqrt{x^2+2} + 3\sqrt{x^2+3} + \dots + n\sqrt{x^2+n}$,
unde $n \in \mathbb{N}^*$.

3p **a)** Determinați numărul $n \in \mathbb{N}^*$ pentru care $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+2}{x+1} \right)^{f(x)} = e^{5050}$.

4p **b)** Demonstrați că $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(f(x) - \frac{n(n+1)}{2}x \right) = 0$ pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+2}{x+1} \right)^{f(x)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{1}{x+1} \right)^{x+1} \right]^{\frac{f(x)}{x+1}} = e^{\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x+1}} =$	1p
$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x \left(\sqrt{1+\frac{1}{x^2}} + 2\sqrt{1+\frac{2}{x^2}} + 3\sqrt{1+\frac{3}{x^2}} + \dots + n\sqrt{1+\frac{n}{x^2}} \right)}{x \left(1 + \frac{1}{x} \right)} = e^{1+2+3+\dots+n} = e^{\frac{n(n+1)}{2}}$	1p
$\frac{n(n+1)}{2} = 5050 \Rightarrow n = 100$	1p
b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(f(x) - \frac{n(n+1)}{2}x \right) =$ $= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt{x^2+1} + 2\sqrt{x^2+2} + 3\sqrt{x^2+3} + \dots + n\sqrt{x^2+n} - x - 2x - 3x - \dots - nx \right) =$ $= \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\sqrt{x^2+1} - x \right) + \lim_{x \rightarrow \infty} \left(2\sqrt{x^2+2} - 2x \right) + \dots + \lim_{x \rightarrow \infty} \left(n\sqrt{x^2+n} - nx \right) =$	2p
$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{x^2+1} + x} + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2^2}{\sqrt{x^2+2} + x} + \dots + \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^2}{\sqrt{x^2+n} + x} = 0$	2p

Enunț subiect 4:

Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} \sqrt[3]{(a^2+1)x^3 + bx^2 + 1}, & x < 0 \\ \left(\frac{\sqrt{3} \sin x + \cos x}{2\sqrt{a^2+1}} \right)^{2x}, & x \geq 0 \end{cases}$, cu $a, b \in \mathbb{R}$.

3p **a)** Determinați numerele $a, b \in \mathbb{R}$ pentru care graficul funcției f admite, spre $-\infty$, asimptota de ecuație $y = x + 1$.

4p **b)** Arătați că, pentru orice $a \in \mathbb{R}^*$, graficul funcției f admite, spre $+\infty$, asimptota orizontală de ecuație $y = 0$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) $m = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt[3]{a^2 + 1 + \frac{b}{x} + \frac{1}{x^3}} = \sqrt[3]{a^2 + 1}$; iar $m = 1 \Leftrightarrow \sqrt[3]{a^2 + 1} = 1 \Leftrightarrow a = 0$	1p
$n = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt[3]{x^3 + bx^2 + 1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^3 + bx^2 + 1 - x^3}{\sqrt[3]{(x^3 + bx^2 + 1)^2} + x\sqrt[3]{x^3 + bx^2 + 1} + x^2} =$ $= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 \left(b + \frac{1}{x^2} \right)}{x^2 \left(\sqrt[3]{\left(1 + \frac{b}{x} + \frac{1}{x^3} \right)^2} + \sqrt[3]{1 + \frac{b}{x} + \frac{1}{x^3}} + 1 \right)} = \frac{b}{3}; \text{ iar } n = 1 \Leftrightarrow b = 3$	2p
b) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\sin x \cos \frac{\pi}{6} + \cos x \sin \frac{\pi}{6}}{\sqrt{a^2 + 1}} \right)^{2x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{\sin^2 \left(x + \frac{\pi}{6} \right)}{a^2 + 1} \right)^x$	2p
$0 \leq \sin^2 \left(x + \frac{\pi}{6} \right) \leq 1 \text{ pentru } \forall x \in \mathbb{R}, \text{ deci } 0 \leq \left(\frac{\sin^2 \left(x + \frac{\pi}{6} \right)}{a^2 + 1} \right)^x \leq \left(\frac{1}{a^2 + 1} \right)^x, \forall x \in \mathbb{R} \text{ și}$ $0 < \frac{1}{a^2 + 1} < 1, \forall a \in \mathbb{R}^*, \text{ deci } \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{a^2 + 1} \right)^x = 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0 \text{ și dreapta de ecuație } y = 0$ <p>este asimptota orizontală spre $+\infty$ la graficul funcției f</p>	2p